

TIEN BOUWSTEN VOOR EEN INCLUSIEF FESTIVAL

1. Een gedragen visie

Onze organisatie heeft **een gedragen visie** waarin inclusie expliciet een plaats heeft. Bestuur, directie en collega's hanteren deze visie als een gedeeld **waardenkader** om de interne werking aan te toetsen. Iedereen begrijpt hetzelfde onder begrippen als inclusie, meerstemmigheid, gender, discriminatie, participatie, diversiteit. We engageren ons oprecht en dragen onze visie uit naar alle betrokkenen, partners, vrijwilligers, freelancers... zodat die doordringt in alle geledingen van onze organisatie. Ons festival sluit naadloos bij deze visie aan.

We Care A Lot is een initiatief van CORE Festival, Extrema Outdoor, Festival Dranouter, Graspop Metal Meeting, Paradise City, Pukkelpop, Rock Werchter en Tomorrowland. Zij engageren zich om een veilige plek te zijn waar niemand wordt blootgesteld aan discriminatie, kritiek of intimidatie en communiceren deze visie heel duidelijk naar hun publiek.

2. Veiligheid en welzijn

We maken van ons festival **een veilige en gastvrije ruimte** en bestrijden actief elke vorm van discriminatie en grensoverschrijdend gedrag. Medewerkers op alle niveaus van ons festival kunnen zich ontplooiën volgens hun eigenheid en mogelijkheden. We kennen de noden van het team en van het publiek. Ouden rekening met drempels, uitsluitingsmechanismen en culturele gevoeligheden. We hebben een **handvest met richtlijnen** voor (on)gewenst gedrag. We pakken dit aan vanuit diverse perspectieven en identiteiten. We voorzien een duidelijk en laagdrempelig **meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag**. We delen ons handvest met partners, medewerkers, vrijwilligers én ons publiek. We plaatsen een beknopte en visueel toegankelijke versie van ons handvest in de (online) ruimte.

Tijdens de *Gentse Feesten* kan je op de Vlasmarkt 24/24u terecht in het meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag, dankzij een samenwerking van vzw Trefpunt en vzw Vlasmarkt met steun van stad Gent. Medewerkers van vzw Punt bemannen het meldpunt, vangen slachtoffers op en begeleiden hen naar de hulpdiensten. Security, bar- en toilet personeel en medewerkers van afvaldienst Ivago kregen opleiding rond de preventie en aanpak van grensoverschrijdend gedrag, discriminatie en intoxicatie.

3. Een lerende houding

We aanvaarden dat inzetten op inclusie een leerhouding en **veranderingsproces** is waarmee soms conflict en ongemak gepaard gaan. We durven de huidige gang van zaken, onze opvattingen en gewoonten in vraag te (laten) stellen, ook als die de kern van onze werking raken. We **evalueren regelmatig** onze activiteiten en toetsen die aan onze visie. We doen dit zowel intern als met onze partners en publiek. In onze planning en takenpakketten voorzien we **ruimte om te leren en te experimenteren**. De kennis en expertise die we opbouwen, borgen we en delen we met anderen.

Boomtown kiest bewust voor de term volhoudbaarheid om naast de ecologische inspanningen ook de duurzame sociaal-menselijke aspecten te betrekken in de organisatie van het festival. Samen met Greentrack stelden ze vier principes op waar ze nog meer op willen inzetten: ecologisch evenwicht, sociale rechtvaardigheid, veerkracht en de kracht van verbeelding. In 2024 vormt Boomtown een Team Impact om deze principes in de praktijk te brengen. Dit team van jongeren wordt betrokken bij de besluitvorming van het festival, kijkt kritisch naar hoe het festival functioneert en bedenkt oplossingen.

4. Maatschappelijke impact

Ons festival is geen eilandje. We houden de **vinger aan de pols** van maatschappelijke uitdagingen, luisteren naar noden bij lokale partners, gemeenschappen of buurtbewoners en zoeken actief hoe we voor hen een meerwaarde kunnen zijn. Wat we doen en organiseren vertrekt vanuit die **noden en meerwaarde**. Zo kunnen we samenwerkingen opzetten die een positieve impact hebben op de lokale economie en de leefbaarheid van onze omgeving.

Cultureghem is een plek in Kuregem waar alle Brusselaars, en werkelijk iedereen, welkom is. Het is een plek van opportuniteiten, waar de projecten bloeien op een creatieve manier, inspelend op de noden van de buurt. Cultureghem Festival zet al deze projecten extra in de kijker. Zo bestreed KOOKMET in 2023 voedselverspilling met 23.700 gezonde maaltijden, is KETMET de grootste en meest verrassende speelplek voor Brusselse kinderen en organiseerde OMTA verbinding via cultuur met 107 acties voor 45.000 bezoekers.

5. Partnernetwerk

Onze organisatie heeft een **breed en stevig partnernetwerk** over verschillende sectoren heen. De partners zijn relevant en dragen bij aan onze missie en visie. In ons partnernetwerk zitten ook mensen en organisaties die mensen in een kwetsbare positie of nog niet bereikte stemmen betrekken. In onze samenwerking zijn we transparant over onze waarden, onze manier van werken en onze besluitvormingsprocessen. We hechten veel belang aan **duurzaam en gelijkwaardig samenwerken**. We nemen tijd om naar onze partners te luisteren, bespreken wat elke organisatie uit de samenwerking kan halen en bewaken het eigenaarschap en het draagvlak bij ieders achterban. We werken aan warme en constructieve onderlinge relaties, gebaseerd op vertrouwen, gelijkwaardigheid, respect en transparantie.

Park Poétik is een participatieve kunstzomer in de publieke ruimte van Sint-Gillis en Vorst. Het festival ontstaat elk jaar vanuit een netwerk van zogenaamde Dreamcatchers, die samen dromen en Park Poétik creëren. Dit netwerk bestaat uit kunstenaars, verenigingen, vrijwilligers, inwoners en culturele structuren van de twee gemeenten. Deze actoren zijn georganiseerd in groepjes naargelang de projecten die zij tot stand willen brengen. Er wordt zoveel mogelijk los van geormerkte statuten, posities of structuren gedacht en gewerkt. Team Poétik is coördinator van dit netwerk en treedt op als facilitator.

6. Een divers team

Ons festival is gedragen door een team waarin **diverse perspectieven en persoonskenmerken** zijn vertegenwoordigd. De juiste competenties en netwerken zijn aanwezig om onze visie op inclusie waar te maken. Indien nodig roepen we externe expertise in of zetten we in op vorming en opleiding. We luisteren naar onderlinge noden en belangen, maken weerstand bespreekbaar en doen aanpassingen waar nodig of gevraagd. We maken **stapsgewijze doorstroom** naar de interne werking mogelijk voor jongeren, studenten, freelancers of vrijwilligers.

7. Meerstemmig podium

Ons festivalpodium is het meest zichtbare en tastbare bewijs van onze inzet op inclusie. We presenteren **artiesten met uiteenlopende achtergronden**, zowel op persoonlijk als artistiek vlak. Het programma bepaalt immers het publiek, dat zich vertegenwoordigd wil voelen. De samenstelling van het programma gebeurt door curatoren met diverse persoonskenmerken en netwerken en we werken met labels en boekingskantoren die inclusie hoog in het vaandel dragen. We gaan voortdurend op zoek naar **nieuw en ondervertegenwoordigd talent**. Artiesten voelen zich voor en tijdens ons festival welkom en warm omkaderd.

Het festival *Caring is Sharing* van Schouwburg Kortrijk heeft als doel via kunst en cultuur een impact te creëren op de zorgsector. Programmator Amin Srasra heeft daarbij de specifieke opdracht om te focussen op participatie en opkomend talent. Amin programmeert niet enkel kunstenaars die bezig zijn met participatief sociaal-artistiek werk en jonge makers, maar ondersteunt ook bottom-up projecten zoals een theatertraject met vrouwen met een migratie-achtergrond van armoedevereniging A'KZIE.

8. Intersectioneel denken

Als festival zijn we ons ervan bewust dat mensen **privileges of discriminatie** ondervinden op grond van een veelvoud van factoren (etniciteit, gender, leeftijd, handicap, sociaal-economische status...), die elkaar kunnen versterken. We leggen de verantwoordelijkheid om te participeren niet bij individuen, maar bij de samenleving (en dus ook onze eigen organisatie) die drempels opwerpt. We stellen bij elk aspect van ons festival actief de vraag welke mensen mogelijks benadeeld of genegeerd worden. We zijn ons bewust van mogelijke **blinde vlekken**

en laten ons bijstaan en bevragen door **ervaringsdeskundigen**, brugfiguren en partnerorganisaties die in hun dagelijkse werking mensen in een kwetsbare positie bereiken.

9. Toegankelijkheid

We werken actief drempels weg opdat zoveel mogelijk mensen kunnen genieten van ons festival. We hanteren hiervoor een **checklist** en proberen de toegankelijkheid jaar na jaar te verbeteren. We zorgen dat de volledige festivalruimte en de weg ernaar toe fysiek en in de tijd **bereikbaar** is, met bijzondere aandacht voor rolstoelgebruikers. We maken ons festival **betalbaar** met een solidair en transparant prijzenbeleid, dat gedifferentieerde ticketprijzen voorziet, maar bijvoorbeeld ook gratis kraantjeswater, pic nic mogelijkheden, gratis lockers... . Onze communicatie is **begrijpbaar**, meertalig, meerstemmig en vrij van stereotiepen. We zorgen voor **ondersteuning en hulpmiddelen** op maat van mensen met fysieke, verstandelijke of psychologische uitdagingen.

Gooikoorts werkt met verschillende tarieven om muziekbeleving voor zoveel mogelijk mensen mogelijk te maken. Festivalbezoekers kiezen het tarief dat best past bij de eigen mogelijkheden. Het basistarief dekt de effectieve kosten, het plustarief maakt de financiële toegankelijkheid van het festival mee mogelijk en het verlaagd tarief is er voor wie het om welke reden dan ook minder breed heeft. De toekenning van het verlaagd tarief gebeurt op vertrouwen, zonder bewijzen op te vragen.

10. Participatie

We leggen (een deel van) ons festival in handen van ons publiek. Participatie betekent niet alleen dat mensen kunnen deelnemen aan ons festival, maar ook dat ze er deel van zijn en mee kunnen bepalen hoe het vorm krijgt. We organiseren **bevragingen en inspraakmomenten** opdat iedereen een zeg kan doen over verschillende aspecten van ons festival. We faciliteren **co-creatie** door mensen als programmator of medewerker te betrekken of podiumkans te geven aan participatieve kunstpraktijken waarbij kunstenaars en burgers volwaardig samenwerken. In de meest doorgedreven vorm geven we zelfs volledige **autonomie en eindverantwoordelijkheid** aan mensen over (aspecten van) ons festival.

Quartiers d'O in Oostende is een geëngageerd cultureel wijkfestival waarbij KAAP, Theater aan Zee, De Grote Post en kleinVerhaal een participatief en meerstemmig verhaal schrijven. Een uitgebreide vertegenwoordiging aan buurtbewoners, sociale middenveldspelers, onderwijsactoren, socio-culturele verenigingen is betrokken in een kwalitatief en duurzaam participatief proces van ongeveer 6 maanden.